

Амгинское муниципальное управление образования
Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение

Улахан бөлөххө Саңа дьыллаабы бырааһынньык сценарийа:
«Тымныы оҕонньор аптаах «Чэгийн туругун» кистэлэңэ»
(Бэйэ айбыт остуоруйатынан)

Бытта: Иитээчи

Гуляева Любовь Прокопьевна

Саңа дьыллаабы ырыа добуһуоллаах оҕолор харыйа тула киирэн тураллар.

Бытааччы: Үөрүү-көтүү аргыстаах

Кэрэ – дьикти мөһүүрэлээх

Күлүмүрдэс харыйалаах

Тийиэн кэллэ Саңа дьыл.

Сандаара - Саргылаах Саңа дьыл

Салаллан кэлиитигэр

Кэрэчээн елканы

Киэргэтэн кээстибит

Петя - Алмаастыы чабыллар

Көмүстүү кылбаңныыр

Умайар умуллар

Кырачаан кыым буолан кыламныыр

Ванесса - Кэрэтиэн Саңа дьыл киэһэтэ

Сандааран салаллан кэлбитэ

Санааҕа сааскы күн кэриэтэ

Сүрэххэ үүнэр күн үөрүүтэ

Бытааччы – Ким бары мичээрдиир

Ким бары үөрэр

Дьон бары айхаллыыр

Дьол үөрүү биһиэхэ ыалдьыттыыр

(Хоровод)

Амина Н – Кэпсээ эн харыйачаан остуоруйаны,

Аптаах түүл кэриэтэ биһиэхэ

Дьиктилээх тыаҕа аптаах кыыллары!

Эрсан – Остуоруйа, остуоруйа эн кэл!

Остуоруйа, остуоруйа эн көһүн!

(Набыл музыка добуһуоллаах оҕолор ололор)

Ытааччы – Эһиэхэ оҕолор, олус дьикти кистэлэннээх остуоруйаны кэпсиэм.

Биһиги тыабытыгар Муударай Мэкчиргэ ололорбут. Арай биһирдэ Мэкчиргэ Тымныы оҕонньор биэрбит кинигэтин умсугуйан туран аахпыт.

М-Мэкчиргэ – Мин бу кинигэни ааҕан баран дьоннор ыалдьаллары биллим, наһаа хомойдум. Дьоннорго, оҕолорго көмөлөһүөхпүн баҕардым. Уонна «Чэгиэн турук» диэн тугун билиэхпитин наада эбит диэн биллим.

Ытааччы – Күн көрдө.

(Музыка, күн үңкүүлүүр, Тиһчээн тыллаһыныр, уһуктар, музыка тыаһыыр, зарядкалыыр)

Тиһчээн (Алена) – Аламай күммүт барахсан билиигиттэн, үгүс үтүө сүбэҕиттэн бэрсэ түспэккин ээ.

Күн - ТугуһытыахынбаҕараҕынТиһчээн?

Тиһчээн – «Чөл» диэн тугуй?

Күн - Билбэт буоллаха ыйытар хайаан да наада. «Чөл» диэн элбэх өйдөбүллээх. Холобур: бүтүн, бөҕө турук, чэгиэн-чэбдик буолуу диэн.

Тиһчээн – Үрүң күммүт барахсан эн сылааһынан илгийдэххинэ туох барыта тиллэр, үүнэр – сайдар:, сибэкки тыллар, бурдук сир аһа бөҕө үүнэр, өссө биһири ыйытабын дуо?

Күн - Үтүө санаалаах Тиһчээн мин үлэм элбэх, ол иһин эһиһигин Аар Хатыңна ытабын, сайын куйааска дьону сөрүүкэтэр мааны маһы ким барыта таптыыр, эһиэхэ туһалаах сүбэни биэриэҕэ.

Тиңчээн – Сүбэн иһин махтал!

Ытааччы – Чэгийн-чэбдик, бөбө туруктаах, өйдөөх – санаалаах киһи – Чөл киһи буолар.

(Хатыңчаан – музыка тыаһыыр, үңкүүлүүлэр)

Тиңчээн (Амир) – Аар Хатың эдьийбит, биһиги Тымныы оҕонньор соруудаҕын толоробут, тыллары таайа сылдыабыт. Күнтэн «Чөл» диэн тугун биллибит, аны «турук» диэн тугуй?

Аар Хатың – Сөп, ыйытабын эн билигин үөрэ – көтө сылдыаҕын дуу эбэтэр санаарҕыгың, хомойоҕун дуу?

Тиңчээн – Тыый, үөрэ – көтө аҕай сылдыабын, санаабыт санаабын соруудахпын хайаан да толоруом диэн бигэ эрэллээхпин.

Хатыңчаан – Чэ, оччозуна быһаарыныын күүстээх, туругун бөбө эбит.

Тиңчээн - (толкуйдаабытты тугтар) Ол аата турук диэн мин хайдах сылдыарым, тугу быһаарбытым уонна санаарҕаабакка сылдыарым эбит дии. (үөрэр, ытыһын таһынар) Биллим, биллим.

Ытааччы – Үөрэ – көтө сылдыар диэн чөл турук эбит.

(Музыка, «Сардаана» үңкүү)

Тиңчээн (Арылхан) – Сардаана сибэккилэр, олус да кэрэбит! Бары хайгыы көрөбүт.

Сардаана – Аттыбытынан элбэх киһи ааһар. Дьон араастар. Сорохтор тохтоон үөрэн – көтөн үөрүүнү бэлэхтииллэр, сорохтор биһигини төрүт да аахайбаттар. Мин дьүөгэлэрбинээн үһүө этибит, ону уол дьүөгэбитин туура тардан ылан кыыска бэлэхтээтэ, мин соһуйан эрэ хааллым, ол иһин бу иккиэн эрэ турабыт.

Тиңчээн – Кэбис, Кэрэчээн Сардаана ытаама хата биһигини кытта бырааһынньыкка барыс.

Сардаана – Ыңырбыккар махтал. Биһиги сибэккилэр үөрүүнү бэлэхтиибит.

Ытааччы – Үтүө санаалаах киһини дьон сөбүлүүр.

Тиңчээн (Арсений) – Аны «чэнчис» диэн тылы билиэхпитин наада. Дьэ кимтэн ыйытабыт?

(Музыка тыаһыыр, уу киирэр үңкүүлүүр)

Тиңчээн – Ырыаҕа ылланар, хоһоонцо холбонор Аммабыт ыраас уута эйиигинэ суох биһиги сатаан олоҕорбоппут – эн ыраас уугунан аһыбыт, суунабыт, «чэнчис» диэн тылы быһааран биэриэн буолаарай?

Уу - Чэнчис оҕо диэн сарсыарда аайы сирэйин, тийһин, илиитин кичэйэн суунар, аһылык иннинэ эмиэ илиитин суунар, утуйуон иннинэ эмиэ тийһин суунар.

Бытааччы – Чэнчис оҕо түргэнник улаатар, доруобай буолар.

Тиңчээн – Махтал Амма ыраас уутугар. Оҕолор ууну харыстаан, киртитимэн!

Аны чэбдик – чэгиэн тылы билиэхпитин наада, дьэ оччоҕуна Тымныы оҕонньор тылларын кистэлэңин арыйабыт.

(спортивной оонньуулар символлара киирэллэр)

Дьэдьэн – Чэгиэн-чэбдик турук диэн сарсыардааңны сэрээккэ, гимнастика, физкультура!

Бурдук – Чэгиэн – чэбдик буолуу диэн сүүрүү, эрчиллии, ыстаныы!

Уу - Чэгиэн-чэбдик өй эрчийии диэн дуобат, саахымат, хабылык, сонор!

Сардаана - Чэгиэн – чэбдик булуу диэн закаливание, үңкүү, хаңкылааһын, спордунаан дьарыктаныы!

Символлар – Чэйиң, бука бары биһигини үтүктүн.

(Флеш – моб спортивной үңкүү)

М-Мэкчиргэ – Остуоруйа саарыстыбатын үтүө доҕотторо уонна ыалдьыттара, бу көрсөр Саңа дьылбыт, маннык үөрэ – көтө сылдыар чөл – чэгиэн ыалдьыттарым курдук, эһиги олоххутугар үөрүүнэн толору киирдин. Тымныы оҕонньор кистэлэң тылларын биллибит, Тымныы оҕонньор чугаһаан иһэр, чэйиң саҕалыабын Саңа дьыллаабы балбытын, Саңа дьыл аптаах киэһэтин.

(Музыка бальной үңкүү)

(Музыка – Тымныы офонньор кишрэр)

Тымныы офонньор – Дорооболорун оҗолоор!

Ыраах муустаах муора кытылыттан саҗалаан

Халың хойуу тыаларынан

Сиэним Хаарчааналыын

Хаачыр – куучур хаамсаммыт

Хайыһарынан да хаамтым

Табаннан да айаннаатыбыт

Дьэ тийээн кэллибит

Чэгиэн турук, чөл буолуу тугун билбиккитигэр мин олус үөрдүм уонна эһиэхэ тиэтэйэ айаннаан подарок кэһиилээх кэллим.

Тымныы офонньор – Хайа Сиэн кыһым Хаарчаанам ханнаный? Хаалан хаалбыт дуу? Хаарчаана... (Ыңырар)

Дьэгэ-Бааба – *(кишрэр)* Миигин ыңырдыгыт дуо? Дорообо эһээм Тымныы офонньор.

Тымныы офонньор – Суох, суох бу мин сиэним Хаарчаана буотах.

Дьэгэ-Бааба – Хараххын үчүгэйдик сотун уонна көр, бу Хаарчаанабын дии, бу бирээмэ кырасаабыссабын, соторутаабыта Мисс России күрэхтэн кэлбитим, өссө Гран при ылбытым.

Тымныы офонньор – Дьэ эттин дии, сиэммин Хаарчаананы хайдах билиэм суоҗай?

Дьэгэ-Бааба – Мөккүһүмэ Тымныы офонньор, кыһырыам да дьэ билигин барыгытын бу мөһөөччүккэ уган баран куурусса атахтаах дьизбэр илдьиэм ээ.

(Онньуу «Түгэбэ суох мөһөөччүк»)

(Оболор тэһэбэс мөһөөччүк иһинэн киирэн тахсаллар уонна елка кэннигэр саһан иһэллэр, Дьэгэ-Бааба мөһөөччүгүн көрөр, кыһыһар).

Дьэгэ-Бааба – Хайа бу тугуй? Мөһөөччүгүм алдьаммыт эбит буолбат дуо, оо дьэ абаккам, бары куоппуттар, дьэ экирэтэн ситиэм ээ.

(тахсан барар)

Тымныы оҕонньор – Көмөлөһүн эрэ оҕолоор, Хаарчаананы ыңырыаххайын
(ыңыраллар)(Хаарчаана киирэр)

Хаарчаана – Дорооболорун оҕолоор, Саңа дьылынан, Саңа Дьылга бары үтүөнүкэрэни, бары база санааларгыт туоллуннар!

Тымныы оҕонньор - Чэйин, маанытык киэргэммит харыйа тула хорооводтаан хаамсыабын.

(Хоробуот «В лесу родилась елочка»)

Дьэ, оҕолор олуһун улааппыккыт, элбэҕи билбиккит, мин хоһоон истэрбин олус сөбүлүүбүн. Сиэним киэһэ ахсын хоһоон ааҕан сылаанньытар, онтон бүгүн эһиги хоһооннутун истиэхпин баҕарабын.

(оҕолор хоһоон ааҕаллар)

Оҕолорум барахсаттар, маладьыастар! Миигин наһаа үөртүгүт. Бары да ырыаһыт үңкүүһүт, хомоҕой хоһоонньут эбиккит. Билигин мин аптаах торуоскабынан үстэ тоңсуйдахпына туох буолуо дии саныгытыт. Чэ, көрүөбүн эрэ. (Зтэ тоңсуйар Муударай Мэкчиргэ уонна Дьэгэ-Бааба кэһиилээх мөһөөччүгү сүгэн киирэллэр).

Оҕолоор, куттанымаң Дьэгэ-Бааба билигин үтүө санаалаах буолбут. Дьэ көмөлөһөөччүлэрим, Саңа дьыллааҕы кэһиибин кырачаан оҕолорбор туттартаан.

Дьэ, оҕолоор аны миигин атын детсадка күүтэллэр, эһиил баччаҕа өссө элбэх билиини билээриң, улаатан чэчирээң, Саңа кэрэ сылынан, Саңа үтүө дьолунан! Саңа үрдүк кыайыыны баҕарабын эһиэхэ, дьоллоох буолуң, үөрүң-көтүң!